

N:o 29.

Af herr **A. Kihlberg**, om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om utarbetande och framläggande af förslag till ändringar i gällande bestämmelser, rörande oäkta barns försörjning.

Vid sistlidet års lagtima riksdag tog jag mig friheten afgifva en motion åsyftande skärpta lagbestämmelser i afseende på skyldigheten för fader att försörja sitt oäkta barn. Denna min motion blef af lagutskottet i hufvudsak tillstyrkt. Utskottets förslag bifölls ock i Andra Kammaren, men afslogs i Första Kammaren. Mitt förslag innebar i hufvudsak, att bestämmelsen i 8 kap. 7 § Ärfdabalken, som säger, att oäkta barn skall af fader och moder åtnjuta nödtorftig föda och uppfostran till dess de sig sjelfva nära kunna, må blifva fullt tillämpade äfven för fader och icke endast för moder.

Genom hvad jag i nyssnämnda motion anført så väl som genom de prejudikat jag bilagdt densamma och hvartill jag vågar hänvisa, tror jag mig hafva visat, att nuvarande lagbestämmelser icke hafva tillräcklig effektiv kraft gent emot fader till oäkta barn, hvilken vill undandraga sig ifrågasvarande skyldighet. Följden deraf blifver allt för ofta den, att oäkta barns försörjning hvilat uteslutande på modren eller vederbörande fattigvårdssamhälle, under det att fadren frigör sig från försörjningspligten. — Lagutskottet har i sitt utlåtande n:o 52 sökt visa, att skilnad vid lagens tillämpning bör göras mellan den, som ostridigt är fader och den, som blifvit dömd att erlægga bidrag till uppfostran af ett oäkta barn, hvars fader han ansetts vara, men utskottet har tillika tillstyrkt, att äfven den sistnämnde borde ställas under fattigvårdsstyrelsens husbondevälde, om han uraktlåter att lemna oäkta barns moder ådömdt barnuppfostringsbidrag. Af förut omnämnda prejudikat framgår äfven, att vederbörande domstolar göra samma skilnad, men under frågans behandling i Första Kammaren uttalade en af lag-

utskottets ledamöter, som dessutom är jurist, en motsatt mening, nemligen den, att den som kunnat dömas till barnuppfostringsbidrag, äfven måste *anses vara* barnets fader och på grund deraf hafva samma förpligtelser som den, hvilken erkänt faderskapet. Då lagutskottet ansett, att nuvarande lagstadganden, genom tillämpning af 35, 41 och 42 §§ i gällande fattigvårdsförordning äro fullt effektiva gent emot den, hvars faderskap är ostridigt, ansåg Första Kammaren, med anslutning till förutnämnde talares åsigt, att en lagförändring vore onödig.

Såsom icke jurist, kan min mening om ifrågavarande lagtolkning icke hafva någon betydelse, men nog synes mig den uppfattning riktig, att om sådan bevisning åstadkommes, att en person kan anses vara fader till ett barn och på grund deraf kan ådömas barnuppfostringsbidrag, han ock skall kännas skyldig fullgöra hela faderspligten i enlighet med 8 kap. 7 § Ärfdebalken, ty icke kan väl någon vara fader till en del af barnet, utan antingen måste han anses vara fader till barnet eller icke, och i ena fallet hafva faders hela försörjningspligt, men i andra fallet vara derifrån helt och hållet befriad. Vare härmed huru som helst, synes dock, att framstående jurister i förevarande fall tolka lagen olika och att tydligare lagbestämmelser äro af nöden. Men hvad som är af ännu mera vigt uti föreliggande fråga är det, att barnfader, ehuru dömd att lemna barnuppfostringsbidrag, nu kan undandraga sig och i allt för många fall verkligen undandrager sig allt bidrag, äfven om han är arbetsför. Dessa, vanligen fattiga mödrar, måste då, utan annan hjälp än egen arbetsförmåga, ensamma försörja barnet. Det finnes likväl möjlighet att på lagstiftningens väg förhjelpa dessa stackars mödrar och deras ännu mera beklagansvärda barn till deras rätt. Jag tager mig friheten att i sådant fall hänvisa till dylika lagar i våra grannländer Norge och Danmark, nemligen till danska »Loven om det offentlige Fattigvæsen af 9:de April 1891» och »Loven af 20:de April 1888 om Underhold af uægte Børn» samt Norges »Lov om Underholdningsbidrag till Børn, hvis Förældre ikke har indgaaet Ægteskab med hinanden, m. v. af d. 6 Juli 1892», hvaraf framgår att ifrågavarande mödrar af myndigheterna lemnas ett lika välbehöfligt som kraftigt understöd, icke allenast vid att få barnfader dömd att utgifva uppfostringsbidrag, utan äfven för att förmå honom utgifva detsamma. Danska lagen innehåller följande tvångsmedel för utbekommande af barnfaders bidrag till oäkta barns underhåll, nemligen: a) *Forbud*, b) *Udpantning*, c) *Afsoning*. Om barnfader har lön innestående hos husbonde eller arbetsförtjenst innestående hos annan arbetsgifvare, kan »*Forbud*» utfärdas, hvarigenom barnamodren tillförsäkras rätt att utfå sin fordran af sådan innestående lön eller arbetsförtjenst. »*Udpantning*» sker i hufvudsak lika som utmätning hos oss. »*Afsoningen*» sker genom barnfadrens insättande i fängelse på vatten och

bröd eller enkelt fängelse. Tidslängden för fängelsestraffet bestämmes efter beloppets storlek sålunda:

För belopp af intill 20 kronor 1 dag för hvar 4:de krona,
 för belopp öfver 20 intill 50 kronor 1 dag för hvar 6:te krona,
 » » » 50 » 100 » 1 » » » 10:de »
 » » » 100 » 200 » 1 » » » 20:de »

o. s. v.

I afseende på bevisningsrätten mot barnfader, som förnekar faderskapet, må jag omnämna, att i vissa fall medgifver danska lagen, att barnets moder får beediga sin angivelse, äfvensom att den modern uppgifver vara barnfader kan ådömas värjemålsed, äfven om bevisning saknas. Den förut omnämnda norska lagen af den 6 juli 1892 öfverensstämmer i hufvudsak med nyssberörda danska lag.

På grund af hvad jag nu anfört och i min motion förra året andragit, torde det tillåtas mig att ånyo framlägga till Riksdagens ompröfning, huru vida icke tydligare och mera skärpta lagbestämmelser i fråga om faders försörjningsskyldighet för sitt oäkta barn äro af nöden, och vågar därför föreslå,

att Riksdagen behagade i underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes låta utarbета och till Riksdagen inkomma med förslag till sådan ändring i nu gällande lagar, eller till särskild lag, rörande oäkta barns försörjning, att lagens bestämmelser på förevarande område må blifva fullt tydliga och effektiva.

Om remiss till vederbörligt utskott anhålles.

Stockholm den 25 januari 1893.

Alfred Kihlberg,
 från Upsala län.